

CENTRUM KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO PIEŁĘGNIAREK I POŁOŻNYCH

**RAMOWY PROGRAM KURSU KWALIFIKACYJNEGO
W DZIEDZINIE PIEŁĘGNIARSTWA ANESTEZJOLOGICZNEGO
I INTENSYWNEJ OPIEKI**

BLOK SPECJALISTYCZNY

Program przeznaczony dla pielęgniarek



CENTRUM KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO PIEŁĘGNIAREK I POŁOŻNYCH

**AUTORZY WSPÓLPRACUJĄCY Z CENTRUM KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO
PIEŁĘGNIAREK I POŁOŻNYCH W OPRACOWANIU PROGRAMU**

dr Danuta Dyk

Wydział Pielęgniarstwa i Nauk o Zdrowiu
Akademia Medyczna
Poznań

mgr Wioletta Dyrz

Polsko-Amerykański Instytut Pediatrii
Kraków

piel. dypl. Hanna Wójcik

Wojewódzki Szpital Bródnowski
Samodzielny Publiczny Zakład
Opieki Zdrowotnej
Warszawa

RECENZENCI PROGRAMU

**prof. dr hab. med.
Laura Wołowicka**

Katedra Pielęgniarstwa
Wydział Nauk o Zdrowiu
Akademia Medyczna
Poznań

KONSULTANT I RECENZENT PROGRAMU

dr n. med. Maria Kózka

Wydział Ochrony Zdrowia CM UJ
Instytut Pielęgniarstwa
Zakład Pielęgniarstwa Klinicznego
Kraków

Program uzyskał pozytywną opinię Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych

Program zatwierdził dyrektor Centrum Kształcenia Podyplomowego Pielęgniarek i Położnych

ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNO-PROGRAMOWE

Rodzaj kształcenia

Kurs kwalifikacyjny jest to rodzaj kształcenia, który zgodnie z ustawą z dnia 5 lipca 1996r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz. U. z 2001r. Nr 57, poz. 602 i Nr 89, poz.969 oraz z 2003r. Nr 109, poz. 1029) ma na celu uzyskanie przez pielęgniarkę, położną specjalistycznych kwalifikacji do udzielania określonych świadczeń zdrowotnych wchodzących w zakres danej dziedziny pielęgniarstwa lub dziedziny mającej zastosowanie w ochronie zdrowia.

Ramowy charakter programu oznacza, że treści w nim zawarte mają pewien poziom ogólności, co umożliwia organizatorowi kształcenia podyplomowego uwzględnienie:

- aktualnych treści wynikających z rozwoju nauk medycznych i zmieniającego się stanu prawnego,
- zdrowotnych potrzeb i problemów regionu w treściach kształcenia,
- indywidualnych doświadczeń uczestników kursu,
- realnych możliwości własnych w zakresie kształcenia podyplomowego w tym, rozszerzenia programu o treści nadobowiązkowe.

Ramowy program kursu kwalifikacyjnego obejmuje:

- blok ogólnozawodowy,
- blok specjalistyczny.

Organizator kształcenia podyplomowego, na podstawie ramowego programu sporządza program kształcenia. Program kształcenia musi uwzględniać wszystkie elementy modułów wskazanych w planie nauczania ramowego programu, jednak treści kształcenia mogą być dostosowane do warunków i potrzeb lokalnych. Wykaz umiejętności będących przedmiotem kształcenia ramowego programu jest dla organizatora i uczestnika kształcenia obowiązującym elementem programu. Osiągnięcie wskazanych umiejętności gwarantuje, że każdy absolwent kursu kwalifikacyjnego będzie posiadać takie same kwalifikacje, niezależnie od miejsca ukończenia kształcenia, podmiotu organizującego kształcenie podyplomowe oraz trybu kształcenia.

Poszczególne moduły ramowego programu zawierają cel, treści nauczania oraz wykaz umiejętności wynikowych, odnoszące się zarówno do zajęć teoretycznych jak i praktycznych. W planie nauczania wskazane są wyłącznie miejsca realizacji zajęć praktycznych, dlatego też organizator oprócz programu kształcenia teoretycznego obowiązany jest opracować program szkolenia praktycznego dla każdej placówki. Program ten powinien zawierać cel i umiejętności. Jednocześnie program zajęć praktycznych powinien uwzględniać wykaz świadczeń zdrowotnych (opracowany na podstawie wykazu umiejętności), do zaliczenia których zobowiązany jest uczestnik kursu kwalifikacyjnego. Dokumentację zawierającą potwierdzenie zaliczenia poszczególnych świadczeń opracowuje organizator kształcenia. Stanowi ona wewnętrzny dokument organizatora.

Cel kształcenia

Przygotowanie pielęgniarki podejmującej pracę w jednostkach anestezjologii i intensywnej terapii medycznej do pełnienia funkcji zawodowych pielęgniarki anestezjologicznej i intensywnej opieki.

Czas trwania kształcenia

Czas trwania kursu kwalifikacyjnego obejmuje okres niezbędny do zrealizowania wszystkich modułów kształcenia, zawartych w ramowym programie kursu kwalifikacyjnego, nie może być on jednak krótszy niż 3 miesiące i nie dłuższy niż 6 miesięcy. Łączną liczbę godzin zaplanowano na **530** godzin dydaktycznych:

- blok ogólnozawodowy 135 godzin
- blok specjalistyczny 395 godzin
 - część teoretyczna 150 godzin
 - część praktyczna 245 godzin

Plan nauczania określony został dla dziennego trybu kształcenia i zawiera liczbę godzin przeznaczoną na realizację poszczególnych modułów. Z uwagi jednak na lokalne preferencje i potrzeby, prowadzący zajęcia w porozumieniu z kierownikiem kursu mogą dokonać modyfikacji czasu kształcenia w wymiarze nie większym niż 20%. Oznacza to, że 80% czasu przeznaczanego na realizację poszczególnych modułów nie podlega zmianie. Wskazane 20% może być wykorzystane na przesunięcia pomiędzy poszczególnymi modułami lub w części może zostać przeznaczone na realizację zadań w ramach samokształcenia. Organizator, w porozumieniu z kierownikiem kursu oraz wykładowcami, ma prawo do modyfikacji czasu trwania kształcenia w zależności od programu realizowanego w trybie innym niż dzienny.

Sposób organizacji

Za przebieg i organizację kursu kwalifikacyjnego odpowiedzialny jest organizator kształcenia.

Planując realizację kursu organizator powinien:

1. Opracować program kształcenia.
2. Opracować regulamin organizacyjny kursu, który w szczególności określa:
 - organizację kursu,
 - zasady i sposób naboru osób,
 - prawa i obowiązki osób uczestniczących w kursie,
 - zakres obowiązków wykładowców i innych osób prowadzących nauczanie teoretyczne i szkolenie praktyczne,
 - zasady przeprowadzenia egzaminu.
3. Powołać kierownika kursu kwalifikacyjnego;

Do zadań kierownika kursu oprócz zadań określonych w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 10u, ustawy z dnia 22 maja 2003r. o zmianie ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej oraz ustawy zmieniającej ustawę o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz. U. Nr 109, poz.1029) powinno należeć:

- współdecydowanie o doborze kadry dydaktycznej,
- przedstawienie uczestnikom kursu: celu, programu i organizacji kursu,
- ocenianie placówek szkolenia praktycznego wg specyfiki i organizacji zajęć,
- pomaganie w rozwiązywaniu problemów,
- udzielanie indywidualnych konsultacji uczestnikom kursu,
- zbieranie i analizowanie opinii o przebiegu kursu,
- zaliczanie kursu i dokonanie wpisu w karcie kursu kwalifikacyjnego.

W dniu rozpoczęcia kursu każdy uczestnik powinien otrzymać:

- harmonogram zajęć teoretycznych i praktycznych,
- wykaz umiejętności będących przedmiotem kształcenia,

CENTRUM KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO PIEŁĘGNIAREK I POŁOŻNYCH

- kartę kursu kwalifikacyjnego, która z wymaganymi wpisami i zaliczeniami, stanowi dowód ich odbycia.
4. Powołać komisję kwalifikacyjną.
 5. Powołać w uzgodnieniu z kierownikiem kursu opiekunów szkolenia praktycznego, którzy powinni być merytorycznymi pracownikami placówek, w których odbywa się szkolenie praktyczne.

Do zadań opiekuna szkolenia praktycznego należy:

- instruktaż wstępny (zapoznanie z celem szkolenia praktycznego, z organizacją pracy, wyposażeniem placówki, jego personelem, zakresem udzielanych świadczeń i in.),
 - instruktaż bieżący (organizacja i prowadzenie zajęć, kontrola nad ich prawidłowym przebiegiem, pomoc w rozwiązywaniu problemów i in.),
 - instruktaż końcowy (omówienie i podsumowanie zajęć, zaliczenie świadczeń zdrowotnych określonych w programie kształcenia, ocena uzyskanych wiadomości i umiejętności).
6. Wskazać kadrę dydaktyczną posiadającą kwalifikacje określone w programie ramowym.
 7. Zapewnić bazę dydaktyczną dostosowaną do liczby uczestników kursu kwalifikacyjnego:
 - sale wykładowe,
 - sale warsztatowe,
 - pomieszczenia wyposażone w specjalistyczny sprzęt i aparaturę,
 - pracownie informatyczne.
 8. Zaprojektować, w odniesieniu do poszczególnych modułów, środki dydaktyczne oraz formy zajęć, ze szczególnym uwzględnieniem form aktywizujących.
 9. Zaprojektować literaturę do poszczególnych modułów uwzględniając kryterium aktualności i adekwatności doboru do treści nauczania.
 10. Dobrać placówki stażowe zgodnie z planem nauczania, w których możliwe będzie zdobywanie umiejętności niezbędnych do wykonywania określonych świadczeń zdrowotnych.
 11. Posiadać wewnętrzny system monitorowania jakości kształcenia.

Sposób sprawdzania efektów nauczania

W toku realizacji programu kształcenia należy prowadzić ocenianie:

1. Bieżące – rozumiane jako zaliczanie poszczególnych modułów (sprawdzenie stopnia opanowania wiedzy i umiejętności będących przedmiotem nauczania teoretycznego i praktycznego, w tym świadczeń zdrowotnych przewidzianych w programie kształcenia). Warunki zaliczania ustala wykładowca/opiekun szkolenia praktycznego w porozumieniu z kierownikiem kursu kwalifikacyjnego.
2. Końcowe – egzamin teoretyczny lub praktyczny przeprowadzony przez komisję egzaminacyjną powołaną przez organizatora kształcenia podyplomowego.

Wykaz umiejętności będących przedmiotem kształcenia

Po ukończeniu kursu kwalifikacyjnego w dziedzinie pielęgniarstwa anestezjologicznego i intensywnej opieki pielęgniarka powinna:

- scharakteryzować strukturę organizacyjną, zadania i zakres współpracy pogotowia ratunkowego, oddziału intensywnej terapii, ośrodka toksykologii i ośrodka leczenia oparzeń,

CENTRUM KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO PIEŁĘGNIAREK I POŁOŻNYCH

- omówić zadania pielęgniarki pracującej na oddziałach anestezjologii i intensywnej terapii medycznej,
- obsługiwać aparaturę i sprzęt stosowany na oddziale anestezjologii i intensywnej terapii medycznej, pomocy doraźnej,
- przygotować pacjenta do znieczulenia,
- uczestniczyć we wszystkich typach znieczulenia oraz dokumentować jego przebieg,
- prowadzić proces pielęgnowania pacjenta przebywającego w oddziale intensywnej terapii,
- uczestniczyć w badaniach diagnostycznych i interpretować ich wyniki w kierunku rozpoznania zagrożeń życia,
- ocenić stan chorego z uwzględnieniem funkcji poszczególnych układów,
- rozpoznać ryzyko powikłań i przeciwdziałać ich skutkom,
- przestrzegać dawek, sposobu podawania i przechowywania środków farmakologicznych stosowanych na oddziale anestezjologii i intensywnej terapii,
- rozpoznać działania uboczne stosowanych środków farmakologicznych,
- sprawować opiekę nad pacjentem w czasie przetaczania krwi i preparatów krwio pochodnych zgodnie z obowiązującymi zasadami,
- rozpoznać nagłe zatrzymanie krążenia (n.z.k.) i podjąć akcję resuscytacyjną w ramach swoich kompetencji,
- ustalić priorytety w opiece nad chorym na oddziale anestezjologii i intensywnej terapii oraz pomocy doraźnej,
- przygotować pacjenta do procedur inwazyjnych i asystować przy ich wykonywaniu,
- postępować z poszkodowanym na miejscu wypadku,
- postępować zgodnie z wymogami sanitarno-epidemiologicznymi,
- przestrzegać zasad bezpieczeństwa na oddziale anestezjologii i intensywnej terapii oraz pomocy doraźnej,
- komunikować się z zespołem terapeutycznym, pacjentem i osobami dla niego znaczącymi,
- rozpoznać potrzeby chorego,
- planować, realizować oraz ocenić wykonane działania,
- wykazać się odpowiedzialnością za jakość pracy zgodnie z obowiązującymi normami prawnymi-deontologicznymi.

PLAN NAUCZANIA

Lp.	MODUŁ	Teoria (liczba godzin)	STAŻ		Łączna liczba godzin
			Placówka	Liczba godzin	
I	Anestezjologia i pielęgniarstwo anestezjologiczne	45	blok operacyjny wieloprofilowy dorośli blok operacyjny wieloprofilowy dzieci blok operacyjny położniczo- ginekologiczny	70 35 35	185
II	Intensywna terapia i pielęgniarstwo w intensywnej opiece	60	oddział intensywnej opieki dorośli oddział intensywnej opieki dzieci	70 35	165
III	Farmakoterapia w anestezjologii i intensywnej terapii	30	-	-	30
IV	Zakażenia szpitalne w anestezjologii i intensywnej terapii	15	-	-	15
ŁĄCZNA LICZBA GODZIN		150		245	395

PROGRAM NAUCZANIA**MODUŁ I ANESTEZJOLOGIA I PIEŁĘGNIARSTWO ANESTEZJOLOGICZNE****Cel modułu**

Przygotowanie pielęgniarki do wykonywania podstawowych zadań związanych ze znieczuleniem dorosłych, dzieci i noworodków.

Wykaz umiejętności wynikowych

W wyniku realizacji treści nauczania pielęgniarka powinna:

- objaśnić budowę i działanie aparatu do znieczulenia ogólnego dzieci i dorosłych,
- obsługiwać aparaturę stosowaną w anestezjologii,
- różnicować sposoby wyjaławiania i konserwacji sprzętu anestezjologicznego,
- omówić zasady bezpieczeństwa pracy na sali operacyjnej,
- różnicować techniki oddychania,
- wykonać pomiar ośrodkowego ciśnienia żylnego,
- wykonać pomiar temperatury ciała (powierzchniowej i centralnej) dostępnymi technikami,
- wykonać pomiar pulsoksymetrii,
- wykonać pomiar stężenia gazów biorących udział w procesie oddychania (gazometrii i kapnometrii),

CENTRUM KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO PIEŁĘGNIAREK I POŁOŻNYCH

- monitorować czynność bioelektryczną serca i rozpoznać zaburzenia na podstawie zapisu badania elektrokardiograficznego,
- ocenić wydolność oddechową w zakresie częstości, głębokości i charakteru oddechu,
- ocenić osłuchowo czynność oddechową,
- ocenić stan świadomości chorego,
- ocenić zabarwienie, ciepłotę, wilgotność, napięcie i zmiany patologiczne na skórze pacjenta,
- ocenić reakcję źrenic pacjenta,
- ocenić umiejscowienie i trwałość umocowania cewników, rurek i drenów,
- rozpoznać objawy zatrzymania krążenia,
- scharakteryzować leki stosowane w anestezjologii,
- asystować przy procedurach inwazyjnych,
- podawać leki oraz kroplowo przetaczać dożylnie płyny w ramach planu leczenia i postępowania w resuscytacji krążeniowo-oddechowej zgodnie z przyjętymi standardami,
- udrożnić drogi oddechowe,
- prowadzić oddech zastępczy,
- wykonać pośredni masaż serca,
- scharakteryzować metody znieczulenia ogólnego,
- scharakteryzować czynności pielęgniarki anestezjologicznej przed, w trakcie i po zakończeniu znieczulenia,
- asystować przy wszystkich typach znieczuleń,
- przygotować zestawy do poszczególnych typów znieczuleń,
- zróżnicować znieczulenia przewodowe,
- ocenić poziom znieczulenia przewodowego,
- scharakteryzować odrębności znieczulenia noworodka i dziecka,
- scharakteryzować specyfikę znieczuleń w poszczególnych specjalnościach zabiegowych,
- przygotować pacjenta do znieczulenia,
- ocenić głębokość znieczulenia,
- pielęgnować pacjenta po znieczuleniu,
- ocenić ryzyko powikłań znieczulenia,
- dokumentować przebieg znieczulenia,
- rozpoznać stan zagrożenia życia noworodka i podjąć resuscytację krążeniowo-oddechową,
- rozpoznać objawy wstrząsu i współuczestniczyć w jego leczeniu,
- stosować zasady reżimu sanitarnego,
- omówić patofizjologię bólu,
- różnicować ból ostry i przewlekły,
- scharakteryzować metody i techniki leczenia bólu,
- ocenić natężenie bólu i zastosować środki przeciwbólowe.

Treści nauczania

1. Zadania pielęgniarki anestezjologicznej w różnych placówkach (sala operacyjna, oddział pooperacyjny, sala porodowa, izba przyjęć, pomoc doraźna, poradnia przeciwbólowa, oddziały niezabiegowe) – kompetencje pielęgniarki anestezjologicznej.

CENTRUM KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO PIEŁĘGNIAREK I POŁOŻNYCH

2. Sprzęt i aparatura stosowana w anestezjologii (laryngoskopy, rurki dotchawicze, ssaki, zestawy do tlenoterapii, sprzęt monitorujący i pomocniczy).
3. Obsługa, konserwacja, wyjaławianie sprzętu.
4. Przygotowanie pacjenta do znieczulenia.
5. Pielęgnowanie pacjenta po znieczuleniu.
6. Anestezja:
 - premedykacja dorosłych i dzieci,
 - znieczulenie ogólne – podział, metody,
 - etapy postępowania – indukcja, intubacja dotchawicza,
 - środki farmakologiczne stosowane w znieczuleniu,
 - sztuczna wentylacja,
 - monitorowanie znieczulenia, wyprowadzenie ze znieczulenia,
 - ułożenie na stole operacyjnym w zależności od rodzaju zabiegu operacyjnego.
7. Znieczulenia przewodowe, ich rodzaje, wskazania, przeciwwskazania:
 - technika znieczulenia przewodowego,
 - środki farmakologiczne (dawki, przygotowywanie, toksyczność),
 - opieka nad chorym znieczulonym przewodowo (premedykacja, ułożenie, monitorowanie).
8. Znieczulenie ogólne w wybranych specjalnościach klinicznych:
 - znieczulenie ogólne w neurochirurgii, laryngologii, okulistyce, geriatrici,
 - znieczulenie w położnictwie, metody analgezji porodu, znieczulenie do cięcia cesarskiego, znieczulenie w trzecim okresie porodu.
9. Specyfika znieczulenia dzieci:
 - odrębności anatomiczno-fizjologiczne,
 - przygotowanie dziecka do znieczulenia, ogólne zasady anestezji u dzieci,
 - opieka pooperacyjna.
10. Anestezja w ambulatorium i w zabiegach diagnostycznych:
 - wskazania i przeciwwskazania do zabiegów ambulatoryjnych,
 - zagrożenia związane ze znieczuleniem w ambulatorium,
 - zadania pielęgniarki anestezjologicznej w ambulatorium,
 - zabiegi diagnostyczne wymagające znieczulenia,
 - rodzaje znieczuleń do zabiegów diagnostycznych,
 - przygotowanie pacjenta,
 - opieka nad pacjentem po zabiegu.
11. Reanimacja i resuscytacja krążeniowo-oddechowa:
 - definicje terminów,
 - rozpoznanie zatrzymania krążenia i oddychania,
 - wskazania i przeciwwskazania do resuscytacji krążeniowo-oddechowej,
 - standardy postępowania resuscytacyjnego.
12. Zwalczanie bólu:
 - patofizjologia bólu i jego podział (ostry, przewlekły),
 - metody oceny bólu,
 - zapobieganie bólowi przewlekłemu,
 - metody leczenia bólu.
13. Badanie elektrokardiograficzne serca – wykonanie zapisu.

MODUŁ II INTENSYWNA TERAPIA I PIEŁĘGNIARSTWO W INTENSYWNEJ OPIECE

Cel modułu

Przygotowanie pielęgniarki do objęcia opieką chorego leczonego na oddziale intensywnej terapii.

Wykaz umiejętności wynikowych

W wyniku realizacji treści nauczania pielęgniarka powinna:

- scharakteryzować specyfikę organizacji i wyposażenia oddziału,
- omówić wskazania do leczenia na oddziale intensywnej terapii,
- rozpoznać stan zagrożenia życia chorego,
- ocenić stan pacjenta w zakresie wydolności poszczególnych układów,
- komunikować się z pacjentem i jego rodziną,
- monitorować pacjenta na oddziale intensywnej terapii,
- charakteryzować objawy nagłego zatrzymania krążenia,
- zaplanować opiekę pielęgniarską w zależności od rozpoznanego stanu,
- dobrać indywidualnie dla każdego pacjenta i zastosować metody minimalizacji napięć emocjonalnych,
- scharakteryzować reakcje psychofizyczne dziecka, człowieka dorosłego i w wieku podeszłym na hospitalizację i zabieg operacyjny,
- przygotować pacjenta do badań wykonywanych na oddziale,
- zinterpretować wyniki badań laboratoryjnych w kierunku zagrożenia życia,
- ocenić stan chorego i jego sytuację psychospołeczną,
- zapobiegać zapaleniu płuc, odleżynom, odparzeniom, zniekształceniom w stawach u chorego unieruchomionego, z ograniczoną aktywnością ruchową i nieprzytomnego,
- ocenić, zaopatrzyć odparzenia i odleżyny o różnym stopniu zaawansowania,
- przeprowadzić resuscytację krążeniowo-oddechową,
- wykonywać czynności pielęgniarskie zgodnie ze standardami,
- zróżnicować objawy niewydolności oddechowej oraz podjąć działania w ramach własnych kompetencji,
- wykonać toaletę drzewa oskrzelowego,
- ocenić skuteczność wentylacji,
- ocenić umocowanie rurki dotchawiczej,
- wykonać inhalację dróg oddechowych,
- rozpoznać objawy kliniczne odwodnienia,
- scharakteryzować zaburzenia równowagi kwasowo-zasadowej,
- rozpoznać objawy wstrząsu,
- scharakteryzować defibrylację i kardiowersję,
- przygotować chorego do kardiowersji i prowadzić obserwację po zabiegu,
- wykonać defibrylację,
- wymienić wskazania do przetoczenia krwi i preparatów krwiopochodnych,
- rozpoznać powikłania poprzetoczeniowe i postępować w sytuacji wystąpienia objawów,
- asystować lekarzowi przy kaniulacji żyły głównej,
- pielęgnować wkłucie centralne i obwodowe,
- obsługiwać linię infuzyjną, kontrolery wlewu i inny sprzęt do żywienia parenteralnego,

- wykazać skutki niedożywienia,
- karmić i pielęgnować chorego w zależności od przyjętej metody żywienia (enteralnie i parenteralnie),
- omówić zalety żywienia enteralnego,
- wybrać drogę i założyć choremu zgłębnik do żywienia,
- omówić wskazania do żywienia parenteralnego,
- różnicować żywienie pacjentów metodą „wielu butelek” i „jednego worka”,
- dokumentować przebieg żywienia,
- rozpoznać i postępować w sytuacji wystąpienia powikłań w żywieniu,
- przestrzegać terminów badań biochemicznych u chorego żywionego parenteralnie,
- współuczestniczyć w rehabilitacji chorego w intensywnej terapii.

Treści nauczania

1. Organizacja i zasady pracy oddziału intensywnej terapii:
 - dokumentacja opieki nad pacjentem na oddziale intensywnej terapii,
 - zasady pracy zespołowej – rola pielęgniarki w zespole terapeutycznym,
 - standardy wyposażenia oddziału intensywnej terapii (sprzęt monitorujący, pompy infuzyjne, sprzęt pomocniczy).
2. Ocena stanu pacjenta – wydolność układu krążenia, oddechowego, nerek, ocena stanu przytomności.
3. Monitorowanie przyrządowe i bezprzyrządowe chorego w intensywnej terapii:
 - monitorowanie kliniczne, elektroniczne (pomiar temperatury ciała, tętna, ciśnienia metodą krwawą i bezkrwawą, pulsoksymetria) itp.
4. Specyfika opieki nad pacjentem na oddziale intensywnej terapii:
 - pielęgnowanie pacjenta na oddziale intensywnej terapii,
 - ocena stanu psychofizycznego pacjenta i jego wydolności,
 - formułowanie diagnozy pielęgniarskiej,
 - planowanie działań,
 - indywidualizacja opieki,
 - profilaktyka przeciwoleżynowa,
 - ocena efektywności podjętych działań,
 - komunikowanie się z pacjentem i jego rodziną,
 - edukacja pacjenta i rodziny.
5. Opieka nad chorym z ostrą niewydolnością oddechową (przyczyny, objawy, leczenie):
 - podstawy bezpiecznej tlenoterapii,
 - sztuczna wentylacja (wskazania, rodzaje sztucznej wentylacji, ocena skuteczności wentylacji),
 - udrażnianie dróg oddechowych i przygotowanie do szybkiej intubacji.
6. Opieka nad chorym z niewydolnością krążenia:
 - przyczyny, objawy i monitorowanie czynności serca,
 - zespół małego rzutu – wstrząs kardiogeny,
 - defibrylacja elektryczna serca,
 - kardiowersja.
7. Opieka nad chorym nieprzytomnym:
 - przyczyny, podział, ocena stanu przytomności,
 - zapobieganie powikłaniom,
 - komunikowanie się z chorym nieprzytomnym.

8. Chory we wstrząsie:

- patofizjologia wstrząsu, podział, różnicowanie, ocena, leczenie,
- rozpoznanie zaburzeń wodno-elektrolitowych,
- zasady przetaczania krwi i płynów krwiopochodnych.

9. Specyfika intensywnej terapii dziecięcej:

- różnice anatomiczno-fizjologiczne,
- wybrane stany zagrożenia życia u dzieci.

10. Wybrane stany zagrożenia życia w różnych specjalnościach klinicznych (chirurgii, psychiatrii, położnictwie, internie).

11. Żywienie ciężko chorych:

- niedożywienie i jego następstwa,
- ocena stanu odżywienia,
- ocena zapotrzebowania energetycznego,
- wskazania do żywienia enteralnego i zasady doboru diet w różnych stanach chorobowych,
- sposoby i metody żywienia enteralnego,
- powikłania żywienia enteralnego,
- podstawy metaboliczne żywienia parenteralnego (wskazania, rodzaje),
- techniki, sposoby żywienia parenteralnego,
- monitorowanie żywienia parenteralnego, dokumentacja,
- powikłania żywienia pozajelitowego.

MODUŁ III FARMAKOTERAPIA W ANESTEZJOLOGII I INTENSYWNEJ TERAPII

Cel modułu

Wyposażenie pielęgniarki w wiedzę z zakresu mechanizmów działania i zasad podawania leków stosowanych w anestezjologii i intensywnej terapii.

Wykaz umiejętności

W wyniku realizacji treści nauczania pielęgniarka powinna:

- omówić wziewne środki anestetyczne,
- określić cel, środki i sposoby podawania premedykacji,
- scharakteryzować dożylnie środki anestetyczne,
- obliczać dawki leków anestetycznych,
- omówić stosowane opioidy,
- wyjaśnić pojęcie neuroleptoanalgezji,
- scharakteryzować działanie środków zmiotczających mięśnie oraz omówić powikłania,
- stosować zasady płynoterapii,
- przedstawić rodzaje środków miejscowo znieczulających,
- określić stężenia i dawki leków stosowanych do różnych znieczuleń regionalnych,
- omówić sposoby i drogi podawania leków anestetycznych,
- wyjaśnić pojęcie interakcji leków,
- scharakteryzować działanie leków nasercowych i przeciwartmicycznych,
- wymienić środki farmakologiczne stosowane w resuscytacji krążeniowo-oddechowej dorosłych i dzieci,
- scharakteryzować leki stosowane w niewydolności płuc,

CENTRUM KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO PIEŁĘGNIAREK I POŁOŻNYCH

- scharakteryzować leki przeciwbólowe i uspokajające stosowane u pacjentów wentylowanych mechanicznie,
- wymienić i scharakteryzować leki stosowane w niewydolności nerek,
- omówić antybiotyki stosowane na oddziale intensywnej terapii,
- wymienić leki stosowane w zaburzeniach krzepnięcia,
- opisać sposoby eliminacji trucizn z organizmu.

Treści nauczania

1. Leki stosowane w znieczuleniu ogólnym:
 - wziewne środki anestetyczne i ich działanie,
 - leki stosowane w premedykacji,
 - dożylnie środki anestetyczne i ich charakterystyka farmakologiczno-kliniczna,
 - najczęściej stosowane opioidy, sposób ich podawania, objawy uboczne i ich antagoniści,
 - neuroleptoanalgezyja i jej odmiany,
 - środki zwiotczające mięśnie,
 - płynoterapia podczas operacji dorosłych i dzieci, jej zasady i monitorowanie.
2. Leki stosowane w znieczuleniu regionalnym:
 - farmakologia środków miejscowo znieczulających,
 - rodzaje środków – wybór w zależności od znieczulenia,
 - opioidy stosowane w blokadach centralnych,
 - dawki i czas działania środków analgezji miejscowej,
 - toksyczność – postępowanie przy przedawkowaniu.
3. Leki stosowane na oddziale intensywnej terapii:
 - interakcje leków podawanych w intensywnej terapii,
 - leki stosowane w celach sedacji pacjentów na oddziale intensywnej terapii,
 - leki w chorobach układu krążenia,
 - środki farmakologiczne stosowane w resuscytacji krążeniowo-oddechowej,
 - leki stosowane w leczeniu obrzęku mózgu.
4. Farmakoterapia w chorobach płuc:
 - leki pobudzające układ oddechowy,
 - leki stosowane w postaci aerozoli do regulacji wydzieliny w drogach oddechowych.
5. Najczęściej stosowane kortykosterydy i ich właściwości.
6. Narkotyki i inne środki przeciwbólowe w intensywnej terapii.
7. Farmakoterapia niewydolności nerek.
8. Leki uspokajające i zwiotczające stosowane u pacjentów wentylowanych mechanicznie (dorosłych i dzieci).
9. Leki przeciwbiegunkowe i przeciwwymiotne stosowane na oddziale intensywnej terapii.
10. Podstawy antybiotykoterapii na oddziale intensywnej terapii.
11. Farmakoterapia i postępowanie w zatruciach.

MODUŁ IV ZAKAŻENIA SZPITALNE W ANESTEZJOLOGII I INTENSYWNEJ TERAPII

Cele modułu

Przygotowanie pielęgniarki do zapobiegania zakażeniom szpitalnym na oddziałach anestezjologii i intensywnej terapii.

Wykaz umiejętności wynikowych

W wyniku realizacji treści nauczania pielęgniarka powinna:

- omówić rodzaje, czynniki ryzyka i częstość występowania zakażeń na oddziale anestezjologii i intensywnej terapii,
- scharakteryzować możliwości identyfikacji drobnoustrojów chorobotwórczych,
- zapobiegać zakażeniom szpitalnym,
- scharakteryzować źródła zakażeń,
- przestrzegać zasad izolacji chorego na oddziale intensywnej terapii,
- postępować z materiałem zakażonym i bielizną chorego z zakażeniem,
- przechowywać sterylnie narzędzia i sprzęt medyczny,
- dobrać środki ochrony osobistej w zależności od sytuacji,
- uzasadnić konieczność stosowania antybiotyków w profilaktyce zakażeń szpitalnych,
- podać przykłady i ocenić skuteczność zwalczania zakażeń.

Treści nauczania

1. Epidemiologia zakażeń szpitalnych w anestezjologii i intensywnej terapii.
2. Podstawy diagnostyki mikrobiologicznej.
3. Podstawy immunologii i odporności w zakażeniach.
4. Czynniki ryzyka zakażeń w anestezjologii i na oddziale intensywnej terapii:
 - przedłużona respiratoterapia,
 - odporność pacjentów leczonych na oddziale intensywnej terapii,
 - zasady izolacji pacjentów na oddziale intensywnej terapii.
5. Zapobieganie szerzeniu się zakażeń na oddziałach anestezjologicznych i intensywnej terapii:
 - postępowanie ze sprzętem używanym na oddziałach anestezjologicznych i intensywnej terapii,
 - postępowanie z materiałem zakażonym i bielizną chorego z zakażeniem.
6. Ochrona personelu przed zakażeniem szpitalnym – środki ochrony osobistej.
7. Współczesne metody zwalczania zakażeń szpitalnych.

KWALIFIKACJE KADRY DYDAKTYCZNEJ

Organizator kształcenia zapewnia w przedmiotowej dziedzinie kształcenia wykładowców posiadających:

- tytuł naukowy profesora,
- stopień naukowy doktora habilitowanego,
- stopień naukowy doktora,

a ponadto wykładowcami mogą być osoby mające nie mniej niż pięcioletni staż zawodowy w dziedzinie będącej przedmiotem kształcenia, doświadczenie dydaktyczne oraz spełniają, co najmniej jeden z warunków:

- posiadają tytuł zawodowy magistra pielęgniarstwa, magistra położnictwa,
- posiadają tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa anestezjologicznego i intensywnej opieki lub pielęgniarstwa ratunkowego do wybranych zagadnień,

CENTRUM KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO PIEŁĘGNIAREK I POŁOŻNYCH

- posiadają specjalizację lekarską w dziedzinie medycyny odpowiadającą dziedzinie pielęgniarstwa będącej przedmiotem kursu,
- posiadają wykształcenie wyższe mające zastosowanie w ochronie zdrowia i/lub inne kwalifikacje niezbędne do realizacji wybranych zagadnień.

